

KARTA PRACY

Niezwykłe instrumenty i mechanizmy grające

Cel: Na dzisiejszej lekcji poznasz niezwykłe instrumenty, dowiesz się, jak działają mechanizmy grające.

Karta powstała w oparciu o podręcznik wyd. Nowa Era „Lekcja muzyki”.

1. Wysłuchaj melodii Petera Benoit. Jak myślisz, na jakim instrumencie jest ona wygrywana?

<https://youtu.be/PY2XflfAvdk>

Carillon – składa się z różnej wielkości dzwonek zawieszonych na wspólnej ramie. Zazwyczaj znajduje się na wieży kościelnej lub w pojeździe. Gra się na nim za pomocą klawiatury bądź specjalnego mechanizmu. Pierwszy carillon powstał w XVI w. Koncertujące dzwony są szczególnie popularne we Francji, Belgii, Holandii i Niemczech. W Polsce, w Gdańsku znajdują się dwa carillon koncertowe. Od 1999 r. odbywa się tam Gdański Festiwal Carillonowy. W Polsce można spotkać sterowane elektronicznie automaty, umieszczane w zegarach na wieżach kościołów. Wygrywają one krótkie melodie zwane **kurantami**. W XVIII w. w Irlandii wynaleziono **verrillon**, nazywany też organami anielskimi lub harfą szklaną. Jest to instrument złożony z kieliszków różnej wielkości. Aby wydobyć z nich dźwięk, grający pociera ich brzegi zwilżonymi opuszkami palców.

2. Wysłuchaj utworu zespołu GlassDuo:

https://youtu.be/QdoTdG_VNV4

Wiedeńska Orkiestra Warzywna powstała w 1998 r. Zespół wykonuje różnorodny repertuar na całym świecie grając na warzywach. Niektóre instrumenty powstają na oczach widzów.

W XVIII w. we Włoszech powstała pierwsza **katarynka**, czyli mechanizm grający umieszczony w drewnianej skrzyni wyposażonej w korbę. Kataryniarz kręci korbą, dzięki czemu wprawia w ruch wałek i tłoczące powietrze miechy. W XIX wieku powstałe inne instrumenty skonstruowane na mechanizmie grającym, takie jak **pozytywka, pianola i szafa grająca**.

3. Obejrzyj w internecie, jak wyglądają wymienione powyżej instrumenty. Zaprojektuj własną pozytywkę.